

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg. Novisad, 1925 OKTÓBER 22.
 bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonsz. CSÜTÖRTÖK
 137, éjjel 488. Sürgőncím: „Délbácska“, Novisad

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
 évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
 ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

~ Veszélyben a radikális-radikálszövetségi koalíció, a horvát gazdasági szövetség miatt ~

Félünk az olaszoktól.

A közoktatásügyi minisztérium szépművészeti osztályának egyik főtisztviselője néhány nappal ezelőtti nyilatkozatát adott a „Délbácska“ beogradi szerkesztőjének s a nyilatkozatában azt állította, hogy Novisadon s általában a Vojvodinában azért nem adhat a kormány játszási engedélyt egy magyar színtársulatnak, mert a precedensre való hivatkozással „hasonló követeléssel lépnének fel a Dalmáciában élő olaszok is.“ A nyilatkozó ur mindenek előtt fogadja mély megdöbbenésünk kifejezését azon váratlan megállapítása felett, hogy a vojvodinai magyar és a dalmáciai olasz színház ügye ilyen szoros összefüggésben veszélyezteti a hazai szláv kulturintézmények szupremáciáját. Felocsudva pillanatnyi elámulásunkból, meg kell állapítanunk, hogy a nyilatkozó ur diplomátának jó lehet, de azon a helyen, amelyről szinte teljhatalmulag intézi egynemely kulturintézmény sorsát, más szempontokra kellene figyelemmel lennie.

A nyilatkozó ur érdeklődésünkre adhatt volna például őszintébb választ is. Például mondhatta volna így is: Nézze kérem, én nagyon jól tudom, hogy az a magyar színház nem jelent semmiféle különös veszedelemet. Én tudom, hogy a követelés jogos, de be kell látnia, hogy egyelőre még nem olyan nyugodtak és megállapodottak a viszonyok, hogy engedélyezni lehessen egy magyar színtársulat működését. A türelmetlen nacionalizmus ma még mindig hajlamos kilengésekre s a közvélemény még mindig nem tud felszabadulni ennek az ideológiának terrorja alól. Egyelőre várjanak. A nyilatkozó azonban nem mondott ilyeneket. A nyilatkozó ur az olaszokra apellált, s egyelőre azzal toltta ki a vojvodinai magyar színház problémájának megoldását, hogy arra csak akkor kerülhet sor, ha a dalmáciai olaszok hasonló aspirációitól már egyáltalán nem kell tartani. Mi nagyon jól tudjuk, valószínűleg a nyilatkozó ur is tudja, hogy eddig tizennyolc esetben kértek játszási engedélyt egy magyar színtársulat számára. Mind a tizennyolc esetben visszautasították a teljesen jogos kérést. Nem mindig az olaszokra való hivatkozással, de visszautasították. Sok esetben még indoklásra sem érdemesítették az elutasító határozatot, amely főleg fősleges félelemmel örködik a vajdasági szerb színpadot érdekei felett. Nem hivatkozunk arra, hogy a békeszerződések „garantálják“ a kisebbségi kultúra ápolásának teljes szabadságát.

A papírosjog a kisebbségi küzdelem más vonalain se jöhet számításba, nem hivatkozunk rá ebben az esetben sem. De emlékeztetünk kell a magyar színház tervének makacs ellenzőit az elmúlt évtizedekre, amelyek alatt az akkori magyar impérium nemcsak, hogy nem akadályozta meg a szerb színház-kultúra ápolását, de állami támogatással még segítette is. Mi „félünk az olaszoktól...“ Milyen felületes és átlátszó indokolással ütnék el bennünket legelembb jogainktól! Pirulunk kellene, hallván azokat a szavakat, amelyek bennünket még egy őszinte szóra sem érdemesítenek. Hét évvel Európa térképének újraformálása után ma már nyugalomnak és békességnek kellene lennie

minden vonalon. Meg vagyunk győződve arról, hogy sem a magyar közoktatás, sem a magyar kultúra ápolásának teljes és korlátlan szabadsága nem veszélyeztetné a Vojvodina békéjének zavartalanságát. Illetékes helyen meg kellene szabadulni a rémképek lidércnyomásától,

s akkor kegyes hazugságok és átlátszóan jelentéktelen fufangoskodás helyébe léphetne a természetes jog, az őszinte békesség, teljes rend és nyugalom. Addig azonban, amíg az olaszokra való utalással lehet elintézni a magyar színház kérdését, bajoknak kell lennie a Vajdaságban.

„Még ha a koalíció fel is bomlik“

Királyi kéziratot nyitották meg a szkupstina új ülészetét

Bogradból jelentik: Tegnap délután tartották meg az új parlamenti ülészetek első ülését, amelyen Pasic miniszterelnök felolvasta a királyi kéziratot az új ülészetek megnyitására. A képviselők állva nallgatták végig a királyi kéziratot.

Vilder Veceszláv független demokrata szólt fel elsőnek az új ülészetekben és megtámadta Szubotics Nikola aelnököt, mert szerdára hívta össze az ülést, amikor kedden megállapodtak, hogy a szkupstina legközelebbi ülése hétfőn lesz.

Szubotics Nikola dr. aelnök kijelentette, hogy a házszabályok alapján joga volt a szkupstinát összehívni.

Vilder nem vette tudomásul az aelnök

válaszát. A szkupstina ezután megállapította a legközelebbi ülés napirendjét. Az ülés csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz és azon először megválasztják a pénzügyi bizottság 31 tagját, utána pedig megkezdik a rokkantörvény tárgyalását.

Tegnap délután a kormány tagjai hosszabb minisztertanácsot tartottak, amelyen az azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy kiket jelölnek a pénzügyi bizottságba. A minisztertanács után a radikális miniszterek kijelentették, hogy megmaradnak ama határozatuk mellett, hogy a horvát gazdasági szövetségnek liquidálni kell. Ezen határozatuk mellett akkor is kitartanak, ha ez a koalíció felbomlásához vezetne.

Tegnap találkozott Nincsic és Benes Blédben

Rövidesen összeül a kisantant külügyminisztereinek konferenciája

Bléd, okt. 21. Dr. Benes Eduárd csehszlovák külügyminiszter, felesége, Babka személyi titkár és Kramar professzor kíséretében ma reggel hét órakor Blédbe érkezett. A pályaudvaron Nincsic Momcsilo külügyminiszter feleségével és Vukicsevics kabinetfőnökkel várta a vendégeket. Benes, Nincsic és kíséretük a pályaudvarról a Toplice szállóba hajtottak, ahol megreggeliztek, utána pedig a két külügyminiszter tanácskozott. Ezen a tanácskozáson Benes beszámolt Nincsicnek a locarnói konferenciáról, továbbá Brianddal és Chamberlain-

nal folytatott tárgyalásairól. A tanácskozás befejeztével a két külügyminiszter üdvözlő táviratot küldött Duka román külügyminiszternek, amelyben sajnálkozásukat juttatták kifejezésre, hogy ő nem vett részt a tárgyaláson, egyúttal ama kívánságukat is kifejezésre juttatták, hogy a kisantant külügyminisztereinek konferenciáját minél előbb meg kell tartani. Benes és kísérete délután 5 órakor elutazott Blédből. Az osztrák határig Seba beogradi csehszlovák követ és Vukicsevics, Nincsic kabinetfőnöke kísérték el.

Megalakul a szerb-magyar kulturközeledést előmozdító társaság

A novisadi közönség körében már régóta és többször is felvetődött az a gondolat, hogy a szerb-magyar kulturközeledés jegyében ilyen kulturregylet alakuljon amely nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül egy táborba fogja össze mindazokat, akik az egyetemes emberi kultúra hívei. Ilyen irányban többször is történtek próbálkozások, nemcsak magyar, hanem szerb oldalról is, de ezek a kísérletezések mindig megmaradtak a meddő kiindulási pontnál.

Néhány hét előtt ismét ilyen törekvések indultak meg Novisadon, amelyeket Csuka Zoltán hírlapíró vett a kezébe és a Matica Srpska vezetésénél érdeklődött, hogyan fogadná egy ilyen kulturregylet megalakulását. A szerb-magyar kulturközeledés jellegével induló kulturtársaság irodalmi érték és matiné

rendezésével, szerb írók bemutatásával törekedne a szerb és a magyar kulturközönség közelebbhozására, jó műkedvelő gárdával valóban nívós színdarabokat mutatna be és kellő megerősödés után irodalmi folyóiratot adna ki, amelyet színtén ebben a szellemben szerkesztenének. Az előadások során természetesen az európai nemzetközi kultúrának mindazok a képviselői is szerepelnének műveikkel, akik az emberiség nagy problémáit a népek kulturtalálkozásával vélik megoldani. Így vezér motívumként a szerb-magyar kulturközeledés mellett az európai új kultúra legkiválóbb terméseit is megismerheti a magyar közönség.

A mozgalom kezdeményezői ilyen szellemben már benyújtották exponéjukat a Matica vezetésénél. A kultur-társaság ilyenképpen előreláthatólag a Maticával működik együtt

A Fedák-Molnár válóper vége

Molnár Ferenc hibájából felbontották a házasságot

Budapest, okt. 21. Ma délelőtt 11 órakor újból a Fedák-Molnár válóper tárgyalására került a sor a törvényszéknél. Most Fedák szerepel felperesként, aki hűtlen elhagyás miatt indította meg a válókeresetet Molnár ellen. Fedák ügyvédjei Fábrián Béla és Fábrián Jenő, helyi hatósági bizonyítványt terjesztettek be két tanu bemondása alapján arról, hogy Fedák és Molnár már hosszabb idő óta különváltak élnek. Ezeknek a bizonyítványoknak csatolása alapján kéri Fedák a házassági jogviszony megszüntetését.

A bíróság fél tizenkettőkor hirdette ki az ítéletet. Malonyai Béla táblabíró kihirdette, hogy a törvényszék a házasságot felbontotta Molnár Ferenc hibájából, azért, mert Molnár hűtlenül és jogosulatlanul 1922 december hó 22 én elhagyta feleségét. A törvényszék ítéletében megengedi, hogy Fedák továbbra is a Molnár Ferencé nevet viselhesse.

Tolvaj hálótárs

Bátori Ferenc Darányi-telep 29-a számú házában lakó asztalos a következő feljelentést tette a rendőrségen: Hétfőn este a Lovacski Domban mulatott, meglehetősen rózsaszínűnek látott már mindent, amikor egy ismeretlen ember jött be a vendéglőbe. Ő az ismeretlent azonnal asztalához ültette és folytatta az ivást. Éjjel felé hazament az ismeretlennel, aki vele együtt lefeküdt aludni. Mikor kedden reggel felébredt, észrevette, hogy kalapja, kabátja és tulaezüst órája eltűnt.

Brandi Károly villamoszerelő tegnap egy Darányi-telepi vendéglőben ült, amikor egy ismeretlen ember jött be, és tulaezüst óráját kínálta eladásra 50 dinárért. Brandinak gyanus volt az alacsony ár, és ezért nem is vette meg az órát, mire az idegen kabátját kínálta Brandinak 100 dinárért, amit az meg is vett. Alig vette azonban magára Brandl a kabátot, megjelent a vendéglőben Bátori Ferenc és természetesen azonnal felismerte kabátját. Közben azonban eltűnt a kabát eladója.

A rendőrség által megindított nyomozás eredménnyel is járt, mert a tolvajt Filips Jakab nap számos személyében elfogták. Filips kihallgatása alkalmával beismerte, hogy már öt évet ült Mitrovicán lopás miatt. Azzal védekezik, hogy a kabátot nem lopta, hanem Bátori adta neki, mert borért küldte éjjele. Neki ugyanis rossz volt a kabátja és így nem akart a vendéglőbe borért menni. Bátori ekkor ráadta a saját kabátját, amelyben benne volt az óra. El is ment borért de nem talált vissza Bátori házába. Bátori természetesen tagadja, hogy ő adta volna Filipsre a kabátot. A rendőrség letartóztatta Filips Jakabot és átadja az ügyészségnek.

Sentára nem jönnek újabb telepések

Sentára ól jelentik: A belügyminiszterium a nyár folyamán leiratot intézett Senta város tanácsához, amelyben közölte, hogy az agrár-reform miniszterrel egyetértésben elhatározta, hogy kétszáz új telepest telepít Sentára, egyúttal elrendelte a városi tanácsnak, hogy gondoskodjon a kétszáz telepes lakásáról és elhelyezéséről.

Senta város tanácsa azonnal válaszolt a belügyminiszterium leiratára, hogy ne küldjenek újabb telepéseket Sentára, mert a városi tanács nem tud nekik lakást adni. Az eddigi letelepített telepéseknek sincs lakásuk, hanem magánosoknál és középületekben kaptak ideiglenesen lakásokat, mert a földbirtokreform miniszterium 250 telepes helyett csak 27 számára küldött épületanyagot. Így a többiek még mindig nem építhettek.

A belügyminiszterium tegnap arról értesítette a sentai városi tanácsot, hogy a telepítést mindaddig felfüggeszti, amíg a telepések részére nem lehet lakást biztosítani.

A SÓVÉI GYILKOSSÁG ÚJABB RÉSZLETEI

Ötvenezer dinár és egy kövér disznó a gyilkosság jutalma

A vádtanács a gyilkosok további fogvatartása mellett döntött — Már legközelebb megtartják a főtárgyalást

A „Délbácska” annak idején részletesen közölte a sóvéi gyilkosság lefolyását, amelynek következtében a csendőrség letartóztatta Jelics Evicát, a meggyilkolt feleségét, Jelics Darinkát, a meggyilkolt leányát és Jelics Jócát, aki a gyilkosságot végrehajtotta. A véres eseményről, amely annak idején nagy feltűnést keltett, a következő újabb részleteket sikerült megtudnunk.

Civakodó házastársak

Jelics Evica, aki ezidő szerint 50 éves, 32 évvel ezelőtt férjhezment Jelics Tosa sztare-sóvéi gazdaemberhez. A házasság már kezdetől fogva nem volt boldog, a házastársak állandóan civakodtak, ütötték, püfölték egymást s csak a gyermekek kedvéért nem váltak el, pedig elegendő ok lett volna a váláshoz. Jelics Tosa állandóan terrorizálta feleségét, ha elment hazulról, utána sompolygott és féltékenységi jeleneteket rendezett. Utón-utófélen piszkálta és durva bánásmódjával végleg elkeserítette a szerencsétlen asszony életét.

Körülbelül öt héttel a gyilkosság előtt Jelics Evica a novisadi Matanovics-féle szanatóriumba vétette fel magát, ahol súlyos operációt kellett végrehajtani rajta. A sikeres gyógykezelés után Evicának 5000 dinárt kellett volna fizetni az operációért, de Jelics Tosa állandóan halasztotta a pénz kifizetését s csak az orvos erőlyes fellépésére határozta el magát, hogy a műtét után járó honoráriumot kifizeti.

Az asszony bosszút forral

Amikor Evica kikerült a szanatóriumból és Jelics Tosa kifizette az 5000 dinárt, heves szemrehányásokkal illette feleségét a „drága kezelés” miatt. Azzal is vádoolta az asszonyt, hogy egy novisadi orvos szeretője volt. Az asszony végre megelégedte a brutális férj bánásmódját és Kulpinba költözött egyik férjhezett leányához.

Jelics Tosa azonban nem akart egyedül maradni a házában. Utánament Kulpinba és hosszú kapacitálás után, szinte erőszakkal visszahozta feleségét Sóvéra. A civakodás természetesen tovább folyt és nem mult el nap veszekedés és heves jelenetek nélkül.

A sóvéi házában több ízben megjelent Jelics Tosa öccse is, Jelics Joca, aki a kukoricatörésnél segédkezett és a házimunkákat véggezte. Amikor Evica már megunt férjének rossz bánásmódját, bosszút forralt. Szövetséget kötött sógorával Jócával és egy alkalommal megkérdezte, nem volna-e hajlandó az urat meggyilkolni.

Joca ravasz ember volt és csak „sok pénzért” vállalta a gyilkosságot.

— Mennyit akarsz? — kérdezte az asszony.

— Legalább 50.000 dinárt és egy kövér disznót!

— Rendben van — válaszolta az asszony. Megadom.

— Joca erre haditervet eszelt ki.

Megbeszélte az asszonnyal, hogy a legelső és legjobban kínálkozó alkalommal megfogja gyilkolni Tósát. Az asszony beleegyezett és egy jelben állapodtak meg, amely után Jocának azonnal a helyszínén kellett teremnie.

Egy alkalommal Joca megint megjelent öccse házában és kukoricát morzsoló. Az asszony odalépett hozzá és így szólt:

— Miért morzsolod azt a kukoricát, amely nem a tied. Majd ha megteszed azt, amit megbeszélünk, az egész kukorica a tiéd lesz.

A gyilkosság

Másnap Jelics Tosa Novisadra utazott, ahol egy bankban kamatokat kellett fizetnie. Felesége ezt a napot találta legalkalmasabbnak a gyilkosság elkövetésére s amikor a férje eltávozott hazulról, 16 éves leányát Joca házához küldte azzal az üzenettel, „hogy Tosa Novisadra ment és este hazajön.”

Ez volt a megbeszélte jel. A leány állítólag nem tudta miről van szó és hiven leadta az üzenetet Jócának. Ugyanaznap este Joca magához vette vadászfegyverét, amelyet ajándékba kapott Tósától és utnak indult bátyja háza felé. Időközben Tosa is hazajött és az udvarban feküdt le.

Az asszony és a leánya a szobában feküdtek le egy ágyban. Körülbelül este 11 óra lehetett, amikor az udvaron több puskalövés dördült el. A leány sikoltva felugrott.

— Szent Isten, mi történt?

— Nézd csak meg, Darinka — válaszolta az anya. Biztosan valaki részegfővel lövöldöz a házunk előtt.

Darinka kisietett és az udvarban, nagy vértócsa közepén halva találta atyját.

A fegyverdörrenésre összeszaladt az egész falu, csakhamar ott termettek a csendőrök is, akik az egész családot gyilkosság kísérlete miatt letartóztatták.

A gyilkosok kezdetben tagadtak, később azonban Jelics Joca őszinte vallomást tett és bevallotta, hogy sógora Joca fel a gyilkosságra. Ötvenezer dinárt és egy kövér disznót ígért neki, ha sikerül Jelics Tósát legyilkolnia.

A novisadi törvényszék vizsgálóbírája vizsgálati fogságot rendelt el Jelics Evica, Darinka és Joca ellen, a tettesek azonban belebezték a vizsgálóbíró határozatát. A vádtanács azonban tegnapi ülésén megerősítette a vizsgálóbíró határozatát és a tettesek további vizsgálati fogságát rendelte el.

Mint értesülünk a főtárgyalást ebben a szenzációs bűnperben már legközelebb fogják megtartani.

Franciaország becsületes békét akar

Páris, október 21. Az Oeuvre azt javasolja, hogy a locarnói egyezmény megkötése alkalmával, ami új életet jelent Európára és az egész világra is, rendezzenek ünnepséget a nagy fegyverszünet örömeire. Az ünnepségen Franciaország minden iskolájában felolvassák a Németországgal kötött egyezmény fontosabb szakaszait.

Páris, október 21. Brüsszelből jelentik, hogy a belga minisztertanács tegnap délután ülést tartott, amelyen Wanderwede külügyminiszter jelentést tett a locarnói tárgyalásokról. A minisztertanács hozzájárult a locarnói egyezményekhez.

London okt. 21. Painleve francia miniszterelnök a Morning Post párisi munkatársa előtt kijelentette, hogy a rajnai szerződés

megkötését a hatalmak biztosra veszik. Az egyezmény nagy haladást jelent. Franciaország mondotta, becsületes gondolattal adta meg aláírását. Semmi sem hasonlít ez az úgynevezett Machiawelli tárgyalásokhoz, amelyeknél az aláírásánál mindig hozzátesznek egy mondatot, amely a megállapodásnak egész tartalmát lerontja.

Franciaországot a béke logikája tölti el. Egyetlen kívánsága, hogy végre sikerüljön a becsületes békét megteremteni. Meggyőződése, hogy az igazi németiséget ugyanez a gondolat hatja át. Az igazi német nép bizonyára semmi örömet sem talál, ha a háború lehetőségére gondol.

Olvassa a Délbácskát!

KISEBBSÉGEK

(—) A magyar kultúra éppen olyan kedves... Aradról jelentik: Angelesere román közoktatásügyi miniszter (a román Pribicsevics) a napokban látogatást tett az Arad melletti Ujpanát községben, amelynek egyik német polgára magyar üdvözlő beszédet intézett a román közoktatásügyek teljhatalmu urához. Anghelcut láthatóan meglepte a magyar beszéd, amelyet szó nélkül végighallgatott, majd megfordult, felszállt autójára és otthagyta a falut. Ugyanezen a napon szentelték fel a szomszéd Almás község új iskoláját is, ahol Glogrescu prefektus mondott beszédet. A tisztán románokból álló közönség előtt hangsúlyozta a prefektus, hogy a magyar kultúra éppen olyan kedves előtte, mint más kultúra. Kéri a románságot, hogy tekintsék testvéreknek a magyarokat, s igyekezzenek a maguk részéről is előmozdítani a magyar kultúra fejlődését, amely a román kultúrával egyetemben szervesen összefüggő része az egyetemes emberi kultúrának. A beszédet lelkesen megélezték.

(—) Román és magyar ujságírók. Kolozsvárról jelentik: Mille Constantin, a Romániai Sajtósövetség főnöke, a következő levelet intézte Kádár Imre dr.-hoz, az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Ujságírószervezet ügyvezető elnökéhez, aki szervezete nevében őt is meghívta a kisebbségi ujságírók nagyváradi országos kongresszusára: „Igen tisztelt Alelnök Ur, Szeretett Kollégám! Megkaptam levelét és sietek Önt értesíteni, hogy november 8-án Nagyváradon leszek. Annál szívesebben veszek részt az Önök tanácskozásain, mert rendíthetetlen meggyőződés, hogy csakis akkor fog megkezdődni az ország két népének, a magyar és román népnek békekorszaka, ha sikerül kisebbségi kartársainkat testvéreinkké tennünk. A közeli viszontlátás reményében fogadja testvéries érzelmeink biztosítását. Constantin Mille.”

(—) Polgári és szocialista pártok együtt a reakció ellen. Kolozsvárról jelentik: A közönségi választásokkal kapcsolatosan egy kolozsvári magyar lap munkatársa kérdést intézett Hoffer Gézához, a romániai szocialista párt főtitkárához, aki a következőket mondotta:

— Ami a választásokon követendő magatartásunkat illetve álláspontunkat illeti, kijelenthetem, hogy a romániai szocialistapárt hajlandó a választások tartamára bármely polgári párttal paktumot kötni. Hangsúlyozom, hogy ez a paktum kizárólag csak a választások tartamára szólhat, anélkül, hogy programunkból egyetlen jöttát is engednénk. A regátban máris meg egyeztünk a Parasztpárttal. Erdélyben bizalmas tárgyalások folynak közöttünk és a Nemzeti Párt, valamint a Magyar Párt vezetősége között. Minden reményünk meg van arra, hogy e tárgyalások megegyezésre fognak vezetni.

A magyar kommunisták védői az igazságügyminiszternél

Budapestről jelentik: Pesthy Pál igazságügyminiszter ma délelőtt fogadta a letartóztatott kommunisták védői nevében megjelent dr. Domonkos Andor, dr. Györi Akos, dr. Nagy Mihály és dr. Bárdoli Sándor ügyvédek, akik azt a kérelmet terjesztették az igazságügyminiszter elé, hogy a kommunisták elleni bűnügyben rendelje el a statáriális eljárás mellőzését. Az igazságügyminiszter válaszában a védők előterjesztését tudomásul vette és kijelentette, hogy az összes iratokat még nem volt módjában áttanulmányozni, de biztosítja az érdekelteket arról, hogy a kommunisták ügyében a törvény rendelkezéseire szigorúan alkalmazkodva folytatják le az eljárást. Ami a védők abbéli panaszát illeti, hogy védenekkel nem érintkezhetnek, az igazságügyminiszter kijelentette, hogy ez a panasz már tárgytalan, mert a védőknek módjukban áll a kihallgatott kommunisták bármelyikével érintkezni a törvény által megszabott keretek között.

A LEGNÉPSZERÜBB OLASZ UJSÁG VAKMERŐ TÁMADÁSA JUGOSZLÁVIA ELLEN

Az olaszok szerint a noviszádi repülőtiszték nem tudnak repülni

Gunyos megjegyzések Beográdról és a „Kis Párizsról”

A „Délbácska” tegnapi számában közöltük, hogy egy olasz ujságíró vakmerő támadást intézett egy olaszországi ujságban Jugoszlávia és főként Beograd ellen. A „Balkán” csak röviden foglalkozott a támadással és azal vágott vissza, hogy az olaszokat *makaróni hősöknek* nevezte. A tegnapi beogradi sajtó már egyhangulag élesen támadja az olaszok fölényeskedését és a következő részleteket közli a szokatlan modorban történt inzultusról:

Rövid idővel ezelőtt egy olasz repülőosztály Kelet-Európa nagyobb városaiban tett látogatást. A repülő körúton, amely propaganda célokat szolgált, résztvett *Carlasare* Nina, az „Illustrazione Italiana” című folyóirat munkatársa is, aki a repülőosztály utjáról számos utleirást és fényképfelvételt közölt lapjában.

Az ujságíró a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg bulgáriai utjáról és a szófiai fényes fogadtatásról, ezzel szemben szinte a gyűlölet hangján ír Beográdról és államunkban való tartózkodásáról.

— Beogradban — írja az ujságíró — szinte észrevétlen maradt megérkezésünk. Csak *Bordero* olasz követ jelent meg fogadtatásunkon és egy-két noviszádi repülőtiszt, mintegy tüntetve azzal, hogy nekik is vannak repülőgépeik. *A noviszádi repülőtiszték* — jegyzi meg gunyosan a cikk írója — *Nisig akartak bennünket elkísérni, de szinte szégyenszemre maradtak el az olasz gépek mögött... Nem tudnak ezek repülni!*

— Beograd különben nem nagyon változott utolsó látogatásom óta. Az Orient-expressen való utazás is csak annyiban érdekes, hogy mindig késéssel érkezik és az állomásokon félórát is időzik.

Akik Zagrebtől Bródon át utaznak Beogradba, azoknak nem is tűnik fel annyira, milyen elhanyagolt és piszkos Jugoszlávia fővárosa, mert a piszkokhoz már a vonatban hozzászoktak, valósággal beleélték magukat a pi-

szokba a hosszú utazás alatt. Kis-Ázsia bármely városa sokkal rendezettebb és tisztább, mint Beograd, sokkal előzékenyebb az idegennel szemben. Felülről nézve a város határozottan csunya, a beogradiak pedig büszkék a város rettenetes utcáira és a történelemre hivatkoznak, amikor a „kaldmáról” esik szó. Azt mondják, hogy ezek török emlékek, meg hogy a háború okozta a rettenetes gödröket és életveszélyes lyukakat az utcákon.

A város lakossága török-örvény keverék, az intelligensebb elemek feluvalkodott nyárs-polgárok, akik egész nap kocsmában és kávéházban ülnek, a tiszték rongyos uniformis-félét hordanak, a többiek pedig részint hegylakók, pásztorok, tályigások részint hordárok és munkások kimondhatatlan színű ruházzal.

A főváros legszebb uccája a Decsanszka-lica (!) A hajóállomás közelében van a „Mali Pariz” nevű kávéház. Ez inkább barlang, mint kávéház, ahol hivatásos gyilkosok tartottak annak idején összejevetelt és ahol egy kis földszinti szobában beszéltek meg Ferenc Ferdinánd főherceg meggyilkolását.

Kíváncsiságból beléptem és azonnal heves rosszullet fogott el. Piszkos, dohos, férges odu, piszkos pincérekkel és züllött emberekkel. Ez a kávéház a mai Beograd legelőkelőbb találkozóhelye (!)

Az olasz ujságíró számarságaival nem is kellene komolyan foglalkozni, ha nem látszana ki a lóláb. Világos ugyanis, hogy kompromittálni akarja államunkat a kulturvilág előtt. A határtalan gyűlölet ilyen kitöréseit pedig a legérellyesebb eszközökkel kellene visszautasítani. A jövőben nagyon is meg kellene válogatni, hogy kinek adunk vendégjogot, még akkor is, ha az illető a „nagy antant” kebelébe tartozik. Az olasz ujságíró is annak a nemzetnek szülötte, amely valamikor Szerbia oldalán harcolt, s most így viszonzza a szövetséges baráti érzelmeit.

Interpellációs nap a magyar parlamentben

Budapest. A nemzetgyűlés mai ülését szokatlanul korán, féltizenegykor nyitotta meg az elnök, de nyomban fel is kellett függeszteni, mert a ház tanácskozásképtelen volt. Az ülés újabb megnyitása után folytatódatosan tárgyalják a közegészségügyi intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot, amelyhez elsőnek Rottenstein Mór szólalt fel. Nem nagy érdeklődéssel hallgatták Rottenstein fejtegetéseit, mire ő meg is jegyezte: „Akit keszédem nem érdekel, az menjen ki a folyosóra”. Mire a kormánytól ezt kiáltják feléje: „Mi az Mör, már elnöki jogokat is vándikál magának?” Rottenstein hosszasan bírálja a kormány közegészségügyi politikáját, mindamelllett a javaslatot teljességében elfogadja.

A javaslatához Malasics Géza, Hegyemei Kiss Pál, Györki Imre és Ruppert Antal szolt hozzá aki azt indítványozta, hogy a megalakítandó egészségügyi intézet címe: Magyar Királyi Rockefeller féle Közegészségügyi Intézet legyen. Kiss Menyhért felszólalása után a javaslat tárgyalását holnap délelőtt tíz órára halasztják és áttértek az interpellációkra.

Malasics interpellációjában azt panaszolja, hogy a vidéki hatóságok a szociáldemokrata párt üléseit különböző indokollással rendszerint nem engedélyezik. Kéri a minisztert, utasítsa a hatóságokat, hogy ezentul minden politikai gyűlést egyforma mértékben engedélyezzenek.

Esztergályos János a Levente mozgalommal foglalkozott. A vezetők sok helyen rosszulindulattal és tulszigoruan bánnak az ifjúsággal. A hatóságok pedig testnevelési bírság fejében párnákat is elvisznek. A levelet mint katonákat esketik fel és tudomása szerint négy-

zszázmillió koronát miniatűr puskák beszerzésére fordítanak, hogy a levették azokkal gyakorlatozzanak. Arra kéri a kultuszminisztert, hogy orvosolja panaszait.

Szabó Imre a személyszállítási vasúti tarifák felemelése ügyében interpellál, amely szerinte főképpen a szegényebb néposztályt és a munkásságot sújtja. Kéri a kereskedelmi minisztert a tarifa megváltoztatására. Mindhárom interpellációt kiadták az illetékes minisztereknek.

Pakots József a filmrendelet végrehajtási utasításának kibocsátását sürgeti. A magyar filmtermelés fontos szociális és kulturális kérdés, amelyben nemcsak írók, művészek és rendezők, hanem különböző szakemberek és sok bankház is érdekelve van. A helyes intencióju redeletnek bizonyos önző érdekek gáncsot akarnak vetni, mert nem tudnak beleilleszkedni abba, hogy a magyar kulturáért nekik is adozatot kell hozni.

Vass József népjóléti miniszter az összkormány nevében azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy a rendelet végrehajtási utasítása mindezeidig azért nem jelent meg, mert a rendelet kiadása után az érdekeltektől minisztériumoknak az újabb felmerült kérdéseket kellett letárgyalniuk. A tárgyalások befejeződtek és reméli, hogy a jövő hét végén a végrehajtási utasítást is kiadja a kormány. Ugy Pakots, mint a nemzetgyűlés a választ tudomásul vette.

Ruppert Rezső az adómérséklése ügyében interpellál, majd Györki Imre emelkedik szólásra a letartóztatott kommunisták ügyében. Vádolja a kormányt, mert sajtója útján elősegítette a Vági csoport működését. Beszéd-

ben játékuak nevezi az egész kommunista puccsot, amelyet a rendőrség már régebben megakadályozhatott volna. Véleménye szerint az ügy nem tartozik a rögtönítélő bíróság hatáskörébe.

Pesthy Pál igazságügyminiszter válaszol Györki interpellációjára és visszautasítja azt a vádat, mintha a kormány a Vági féle mozgalom működését elősegítette volna. Vágiék egy klub megalapítására kértek engedélyt a minisztériumtól, de az engedélyt nem kapták meg. A rendőrség neveltségessé tette volna magát ha kelletlenül korábban beavatkozott volna a mozgalomba, amelyet nem lehet játéknak nevezni, mert az már 1924 nyarán megkezdődött. Három agitációs tanfolyamot tartottak Bécsben és a hármastanácsot is megalakították már. Kijelenti úgy a nemzetgyűlés, mint az ország és a külföld számára is, hogy az eljárás úgy ügyészi, mint bírói szempontból kizárólag a hatályban levő törvények értelmében fog lefolyni. A nemzetgyűlés a választ tudomásul vette. Szeder Béla a mezőgazdasági munkások munkanélkülisége ügyében interpellált Majer földművelésügyi miniszter válaszában kifejtette, hogy a nyár folyamán a mezőgazdasági munkásoknak csupán egy százaléka volt munka nélkül, sőt egyes vármegyékben munkáshiányról panaszkodtak. Rupert a Kossuth párt gyűléseinek betiltása ügyében interpellált. Majd az elnök napirendi indítványa következett, amely szerint a legközelebbi ülést holnap délután 11 órakor tartja a ház és ezzel az ülés délután három óra után befejezést nyert.

A román kormány megfenyegette az erdélyi katolikusokat

Bukarest, okt. 21. Az erdélyi római katolikus státus és a kormány között, már régebben éles ellentét merült fel az apostoli jogok gyakorlása kérdésében. A kormány ugyanis felül akarta vizsgálni a római katolikus egyház ügyvitelét és pénzügyi kezelését. Ez azonban ellenszegült azzal a megokolással, hogy ehhez kizárólag a magyar apostoli királynak volt joga és az apostoli jogok ezidőszent szünetelnek és senkire át nem ruházhatók. A román kormány szakvéleményt dolgoztatott ki, amely azt mutatja, hogy a jogok igenis átszálltak a román királyra, illetve a román kormányra és éppen ezért a kormány újból fel fogja szólítani a római katolikus státust, hogy a felekezeti és ellenőrzés jogában adja fel eddigi álláspontját, mert különben el lehet készülni a legrosszabbra.

Harminc dinár egy levelezőlap — Jótékonycélú adományok gyűjtése — kényszerrel

A következőkben — ezt előre kijelentjük — nem vezet bennünket semmiféle rossz szándék, vagy akadékoskodás, hanem kizáróan az állam tekintélyének megvédése. Sorba jönnek szerkesztőségünkbe olyan jugoszláv állampolgárok, született szerbek is, akik külföldre utaztak és a suboticei állomáson levő határrendőrségnél, amikor elutazás alkalmával láttamoztatják utlevelüket, ott 30 dinárt „követelnek” (nem kérnek!) tőlük. Az illetők csak kint veszik észre, mikor kimentek a teremből, hogy az utlevelüknyvecskebe csuszattak egy feketenyomású levelezőlapot, amelynek a címzési oldalán a következő nyomtatott bélyegzőfelírás van: „Jóváhagyva a belügyminisztertől 13.903. és a közoktatásügyi minisztertől 2.244. szám alatt Beogradban. SHS emberbaráti célokra 30 dinár.”

Ha ezt csak jugoszláv állampolgárokkal tennék meg, hát üsse a kő! De minden más nemzet fiával és állampolgárával, osztrákkal, némettel, csehszlovákkal, és magyarral is megteszik, akár van nekik kéznél jugoszláv valutájuk, akár nincs. Ezt már nem panaszták nekünk, hanem saját szemünkkel láttuk a napokban, hogy egy román utlevéllel utazó asszonynak nem volt egy dinárja se, de azért követelték tőle jótékony célra a 30 dinárt, úgy

hogy szaladgálnia kellett, míg beváltott annyi lejt, hogy adakozhassék jótékonycélra 30 dinárt.

Mikor pedig valaki azt a bizonyos képeslapot megkapja, még el se küldheti senkinek se, mert a címzés helyét teljesen elfoglalja az a nagy pecsét, amely hirdeti a jótékonycélra.

Nem tudjuk, felsőbb utasításra árusítják-e ezeket a kényszerlapokat, de az az egy bizonyos, hogy kellemes emlékekkel lépi át a ha-

tárt, aki ilyen kis adózás után távozik tőlünk. Ha már mindenképpen be akarják szedni a 30 dinárokat bucsuképpen Subotícán a tőlünk távozóktól, jelentsék ki mindenkinek, hogy adjon jótékonycélra 30 dinárt. Így mindenki tudja, hogy mire fog adakozni, és nem fog pár perccel később azon bosszankodni, hogy becsapták, mert nem mondták meg neki, mire szedik be tőle a 30 dinárt.

PRIBICSEVIC SZELLEMEBEN

Tisztviselő gyermeke nem járhat magyar elemi iskolába

Vukicsevics Velja közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete

Eddig az volt a — mondhatjuk — szokás, hogy a középiskolákban annyira megrostálták a magyar tagozatokban a magyar gyerekeket, hogy csak a kiváltságos magyarok tanulhattak magyarul; a többi magyar gyerekek, ha véletlenül a neve nem volt, ezeréves magyar hangzású és származású, tilos volt magyar nyelven végeznie tanulmányait. Hiába hivatkoztak a szegény szülők pedagógiai érvekre és érdekekre: gunyos mosolygással hivatkoztak viszont az iskolaigazgatók Pribicsevics Szvetozár akkori közoktatásügyi miniszter rendeleteire. Sőt amióta Pribicsevicset új miniszter váltotta fel, ámbár ez a miniszter egészen más pártállású, azóta is az iskolai sérelmeknél a tanügyi hatóságok erre hivatkoztak, hogy még Pribicsevics adta ki a sérelmezett rendelkezéseket és még nem volt idő azoknak a visszavonására, illetve átvizsgálására.

Most azonban hiábavalók lesznek ezek a mentegetődzések, mert az új közoktatásügyi miniszter, Vukicsevics ur olyan rendelkezést bocsátott ki, amellyel rádupláz még Pribicsevicsre is. Ugy látszik, az átvizsgálás alkalmával elég gyengéknek és engedékenyeknek találta Pribicsevics rendeleteit.

Pribicsevics ugyanis csak azt rendelte el, hogy az elemi iskolákban is meg kell tartani a névgyengyelmezést. Ennek alapján akadt oly buzgó tanítónő pl. Subotícán, aki kikutatta a gyerekeknek a törvénytelen apját is, és — ámbár a törvénytelen gyerek anyja magyar, s a neve is tiszta magyar — mivel a gyerek apjának a neve szláv hangzású — habár ő maga szintén magyar — a gyereket kényszerítette a szerb iskolába. Nevekkél készséggel szolgálhatunk, de ugyis tud mindenki hasonló eseteket.

Az új miniszter most még ennél is tovább megy. Ez kiténik a következőkből:

A közoktatásügyi miniszter átirata folytán a beogradi vasuti vezérigazgatóság értesítette a suboticei vasutigazgatóságot, ez pedig az összes vasutasokat, hogy

a vasutigazgatóság szolgálatában levő nemzetiségi vasutasoknak azok a gyerekei, akik az 1915—1919. években születtek, nem járhatnak más, mint szerb iskolába. Hogy pedig ez a rendelet szigorúan betartassék, azt a szolgálati főnökségnek kell ellenőriznie.

Eddig is már voltak kellemetlenségek emiatt, hogy az ideai tanév elején az állami tisztviselők és velük együtt, hogy többen legyenek, a városi tisztviselők, sőt földbirtokosok) gyermekeit a középiskolai igazgatók, különösen a suboticei gimnáziumban nem vették föl a következő magyar osztályba. De ezek az igazgatók megdöbbenve vették tudomásul, hogy sikerült a szülőknek az a közbejárása, mely a gyerekeknek a magyar tagozatba való visszautalását eredményezte. Most aztán az elemi iskolával kísérletezik a miniszter ur. Példátlán a pedagogia történetében, hogy ilyen gyerekektől rendelkezőket nem a vakációban, hanem az iskolai év közepén adnak ki. Kérdezze meg egyszer Vukicsevics miniszter ur, azokat a szerb tanítókat és tanítónőket, micsoda óriási veszélyességük van ezekkel az áttelepített gyerekekkel. Tudunk olyan esetet Subotícán, hogy a szerb tanítónő egy hozzá telepített magyar gyereket az idén átkergetett a magyar iskolába mert egy évi tanítás után sem tudta elérni, hogy a gyerek őt megértse. De akár milyen jó tanulók is azok a szegény magyar gyerekek, csak rontják a szerb iskola színvonalát, mert hiszen az ő kedvükért, hogy ők is megértsék az előadást, lassabban haladhat a tanítás. Így történik meg, hogy egy — bizonyítványa szerint jobb előmenetelű — tanuló a harmadik elemi iskola elvégzése után, ha azt kérdezik tőle, mennyi hét meg őt, elveszi az ujjait és azokon próbálja nagynehezen kiszámolni. Arról, már nem is irunk, hogy a békeszerződés milyen jogokat biztosít az iskolázás terén a nemzeti kisebbségeknek.

Kétórás ének a napi iskolai programm

Tanárhiány miatt megszűnés veszélye fenyegeti a suboticei állami tanítónőképzőt

Csudálatos furcsa a közoktatásügyi minisztériumnak ezévi programja: majdnem az összes vajdasági iskolákból elhelyezték a tanárokat, de helyükbe elfelejtettek ujakat küldeni, úgyhogy mindenütt csonka tanári karral kezdődött meg a tanítás. Hiába kérnek, sürgetnek az iskolai igazgatók, nem kapnak Beogradtól elegendő tanerőt, de még választ se sürgetéseikre. Így aztán kénytelenek a saját szakállukra furcsa órabeosztásokat létesíteni, olyanokat, aminőket éppen tudnak.

A suboticei gimnáziumtól még szeptember végén is helyeztek el tanárokat, úgyhogy mindjárt év elején kezdődött az órarendváltás, a diákok nem kis bosszuságára, mert éppen legjobb matematikus tanárokat vitték el. A suboticei gimnázium és a kereskedelmi akadémia is nagyon küzdenek tehát a tanárhiánnyal; legjobban sanyli azonban ezt a közös bajt a suboticei állami tanítónőképző. Ennek a szép intézetnek kétszáznál több a tanulója, de azért elvitték a tanárait és most az igazgatótól kívül csak egyetlenegy tanára és egy nevelőnője van. A laikus is beláthatja, hogy így nem lehet ta-

nitani négy osztályt. Vujics igazgató különben is már jó pár éve nyugdíjba akart menni, de nem lehet, éppen a tanárhiány miatt; pedig már rég megvan rá a joga, mert betöltötte az előírt szolgálati időt.

A képezdén most úgy folynak az előadások, hogy több osztály hetenként csak kétszer-háromszor megy iskolába, de ekkor is csak 10—11 órakor. Így történik meg például, hogy valamelyik osztály tanulóit berendelik 11 órára és tartanak nekik 2 óra éneket, hogy egy óráig ott tarthassák a tanulókat.

A helyi sajtóban azonban sohasem olvasunk, hogy ez vagy az a suboticei parlamenti képviselő „szándékozik” interpellálni ezek miatt a szörnyű tanügyi mulasztások miatt a közoktatásügyi miniszternél. Sőt még egyszerű intervencióról se hallunk. Pedig már itt a tizenkettedik óra; mert ezután már csak az következhetik, hogy év elején a diákoknak kiadják a rendeletet, hogy: tessék nyugodtan otthon maradni Vidovdánig, akkor pedig tessék majd eljönni a bizonyítványért. Még megérhetjük ezt is, ha a dolog tovább így folytatódik!

HIREK

1925. Október 22. Csütörtök

Római katolikus: *Kordula*. Protestáns: *Kordula*. Görög keleti: *Jakab*. A nap kel 6 óra 30 perckor, nyugszik 5 órakor. A hold kel 11 óra 18 perckor, nyugszik 20 óra 39 perckor. Nemzeti Színház: Stradivarius. A három maszk. Postavljeno za dvoje. (három egyfelvonásos). Apolló mozi: A meg nem értett asszony. Odeon: A Habsburg ház tragédiája.

Időjárás: (A petrovaradáni katonai meteorológiai állomás jelentése). Az erős légnyomás központja országunk felett van, északnyugatról közeledik a depresszió, amely erős viharokat okoz a La Manche csatorna körül és esőt egészen Magyarorszáig. Dániában havazik. A hőmérséklet északon és nyugaton emelkedett, nálunk sülyedt.

Jóslat: Országunkban az idő változó marad. A szelek délnyugatról jönnek 6 méteres sebességgel. A felhőzet még növekedni fog, helyenként eső lesz. A hőmérséklet hirtelen emelkedni fog. A tengerparton derült és meleg idő marad.

*

Tomics Jása halálának évfordulója. Ma van harmadik évfordulója Tomics Jása halálának. Ez alkalommal a gör. keleti szerb püspöki templomban gyászistentisztelet lesz, utána pedig gyászünnepele Tomics Jása sírjánál. Este a Srnao novisadi szervezete a Szloboda szálló nagytermében a Hajduk Velyko népszínművet fogja bemutatni.

Herczeg Ferenc jubileuma. Budapestről jelentik: Herczeg Ferenc november 16-án üli meg negyvenéves írói jubileumát, mely alkalommal az Akadémia, a Kisfaludi Társaság, a Petöfi Társaság és valamennyi irodalmi társaság közösen ünnepli a kiváló magyar író.

A francia iparművészeti kiállítás bezárása. Párisból jelentik: A kormány úgy intézkedett, hogy az iparművészeti kiállítást november hetedikén zárja be.

A külföldi munkások ittartózkodása. A szociálpolitikai miniszterium számos külföldi munkásnak nem adta meg az engedélyt a további ittartózkodásra. A szociálpolitikai miniszter 1925. szeptember 30-án kelt rendeletével visszavonta mindazon végzéseket, amelyekben a további ittartózkodást megtagadta azon munkásoktól, akik 1922. június 14. a munkásvédelmi törvény meghozatala előtt már alkalmazva voltak az ország területén. Az ilyen munkások munkaadói adjanak be kérvényt az Inspekcia Rádához Novisadra, hogy munkásaik engedélyt kaphassanak a további ittartózkodásra. A kérvényben a következőknek kell benn lenniök: A külföldi munkás neve születési helye és ideje, nemzetisége, állampolgársága, mikor jött az országba (ezt a helyi rendőrhatalóságnak kell igazolni) mikor lépett munkába a kérvényező munkaadónál, milyen munkát végez, a szociálpolitikai miniszterium illetve Inspekcia Ráda előbbi határozatának száma. Epen úgy azon határozatok számát is, amelyek alatt elutasították a külföldi munkás állampolgársági kérvényét. Ebben az ügyben adjanak be újabb kérvényt a munkaadók és

munkások. Azokat, akiknek engedélyeit nem hosszabbítják meg, szigorúan ellenőrzik és a munkaadót, aki ilyen munkást alkalmaz szigorúan meg fogják büntetni.

Osztók képviselők római zarándok utja. Rómából jelentik: Az osztók képviselők zarándok csoportja, amelyben körülbelül ötvenen vesznek részt, Seipel dr. volt kancellár vezetésével, ma ideérkezett.

Új iskola osztályok megnyitása. A közoktatásügyi miniszterium rendelete értelmében Prigrevica Sv. Ivánon, Dobri Gajon és Potiski Sv. Nikolán új szerb nyelvű elemi iskolai osztályokat nyitottak meg.

Új telefon vonalak. A postaügyi miniszterium rendelete értelmében legközelebb üzembe helyezik a közvetlen telefon összeköttetést Novisad—Osziék és Novisad—Veliki Beckerek között.

A sentai optások. Dr. Knezsevics Milos sentai polgármester elrendelte az optások kérvények felülvizsgálását. Ebből kitűnt, hogy Sentáról kilencvenhatan optáltak Magyarország, negyvenhárom pedig Jugoszlávia javára. Két optációs kérvény még nem nyert elintéztést.

Görögországban választások lesznek. Athénből jelentik: A parlamenti választásokat 1926. március 7-re tűzték ki.

Szabadlára helyeztek egy francia kommunista képviselőt. Párisból jelentik: Doriot kommunista képviselőt, akit a huszonnégyórás sztrájk alkalmával egy összeütközés során letartóztattak, ideiglenesen szabadlára helyezték.

Gyilkosság nyolcvan dinárért. Budapestről jelentik: Ma délelőtt megjelent a főkapitányságon Babay János szabósegéd és bejelentette, hogy özv. Schmidtnét, akinél albertletben lakott a Szarvas Gábor tér 2. számú házban, tegnap két késszurással megsebesítette, majd megfojtotta. Azután elrabolta nyolcvanezer korona készpénzét (80 dinárt) és elment mutatni. A rendőrség letartóztatta.

Bolgár bandák megtámadták a görögöket. Athénből táviratozzák: Hivatalos jelentés szerint Veles mellett a görög állásokat tegnap a bolgárok hirtelen megtámadták és egy őrszemet megöltek. Ez lett a sorsa egy görög kapitánynak is, aki fehér zászlóval közeledett a bolgár csapatokhoz. A harc ezután ezen a szakaszon általános lett és délig tartott. A bolgárok megszálltak néhány magaslatot.

Szünetelnek a harcok Marokkóban. Rabatból jelentik a Havas irodának. A francia és spanyol csapatok téli szállásaikra vonultak, miután a téli esős időszak erre az évre minden támadó tevékenységnek végetvetett.

A pénzügyigazgató pezsgője. Kedden este betörő járt Mátics Vása pénzügyigazgató pincéjében, ahonnan két üveg pezsgőt és néhány üveg bort vitt el. A betörő azonban nem ment messzire, hanem ott a helyszínen felbontotta az egyik üveg pezsgőt és megitta. A betörést azonnal észrevették és értesítették a rendőrséget, amely néhány perc múlva ott volt és letartóztatta a betörőt, Lesznicsár András bádogos személyében.

Sok a kihágás Sentán. Mátics Szlavko Senta rendőrfőkapitánya erős kézzel látott hozzá a város rendbehozásához, ami rá is fért városra. A kihágási ügyek emiatt természetesen meglehetősen elszaporodtak. Az év elejétől 1384 kihágási ügy volt Sentán arra hat hónapra pedig, amióta Mátics Szlavko van hivatalban ezernél több ügy volt ebből az 1384 ügyből. A rendőrfőkapitánysághoz 60.000 dinár folyt be kihágási bírságokból.

Az osztrák kancellár a kártékony irodalomról. Bécsből jelentik: A költségvetés bizottság a belügyi tárca előirányzatával foglalkozott és ennek során nagy vita folyt a köz-erkölcsökről, a ponyvairodalomról és efélékről. Ramek kancellár visszautasította azokat a szemrehányásokat, amelyek szerint a bécsi rendőrség túl szigorúan jár el és azután így folytatta: Az utóbbi időben megjelent sajtótermékek egész sora abban látja hivatását, hogy különféle emberi megtévelyedéseket a lehető legérdekfeszítőbben és izgató módon vitasson meg és a leplezetlen erotikát ápolja. Az ifjuság körében ezeket a könyveket nagy mértékben terjesztették és káros hatása megmutatkozott a fiatalok iránti bizalmában, amennyiben megállapították, hogy az esetek 75 százaléka a ponyvairodalom hatására vezethető vissza. Ilyen körülmények között a kancellári hivatal csak kötelességét teljesítette, amikor a hatóságokat arra utasította, hogy ezeket a kiadványokat a lehető legeredményesebben üldözzék.

A futball a béke szolgálatában. Szofiából jelentik: A beogradi Sport Klub látogatását több lap arra használja fel, hogy állás foglaljon az ilyen látogatások minél sürűbb megismétlése mellett. A mérkőzésen amely a szófiai csapat vereségével végződött, körülbelül huszezer néző volt jelen, köztük Cankov miniszterelnök és Kalkov külügyminiszter is.

Elsőrendű tűzifák, legjobb poroszalon kőszén és gázkokszt házhoz szállítva legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreké Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018

Dr. Szilasi László vese-, hólyag-, húgycső-betegeknek rendel d. e. 9—11., d. u. 3—6. *Jevrejska ul. 4. alatt, 1. emelet.*

Énekóra. Fölkérem az „Énekár” összes tagjait, hogy — miután nagyobb szabású ünnepélyre készülünk — az énekórákra (csütörtökön és hétfőn este 8-kor) mindig mindnyájan pontosan eljönni sziveskedjenek. *Leh J karnagy.*

Lopások az express vonatokon. Miután utóbbi időben gyakrabban fordultak elő lopások a keleti express vonaton, különösen pedig a Nis és Gjevgejelia közötti vonalon, közlekedésügyi miniszter a hálókocsi társasággal és a rendőrhatalósággal egyetértőleg széleskörű biztonsági intézkedéseket léptetett életbe, hogy a vasúti tolvajok működését megakadályozzák.

(x) **Tűzifa, szén, kokszt** legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

(x) **Az osztálysorsjáték** nov. 2-től 20-ig tartó főhuzására sorsjegyek kaphatók *Lustig Lajos* banküzletében. 2014-1-

Hóviharok Szlavóniában. Osiekről jelentik: Szlavóniában nagy hóviharok dultak Vocsinban tegnap erősen havazott, a hőmérséklet elérte a 30 centimétert. Az egész tartományban a hőmérő a fagypontra alá sülyedt.

Kiadós tunhal fogás. Az omisi halászok a napokban 17 darab tunhalat fogtak, amelyeknek mindegyike 100 kilót nyomott. A spliti halpiacon 16 dinárjával árulták a hal kilóját.

Haditörvényszék elé kerül egy amerikai ezredes. Londonból jelentik: A lapok Newyorki jelentés szerint William Mitchell ezredes a jövő héten fegyelem sértés miatt hadi törvényszék elé állítják. Ugyanis az a vád merült fel ellene, hogy a Shenandra nevű léghajó pusztulását ő idézte elő, kellő szakértelem hiányában.

(x) **Tűzifát, kokszt, kőszén** mielőtt beszerez, tekintse meg *Krajačević* fatelepét. Telefon 165. 1528

Figyelem!

Megérkezett!

A HABSBERG-HÁZ TRAGÉDIÁJA

Ferencz József volt osztrák császár egyetlen fiának tragédiája.

Bemutatja az ODEON október 22—25-ig rendes helyárák mellett.

A zenekíséretet az Apolló művész zenekara szolgáltatja. — Jegyek előre válthatók az Apolló Irodájában.

— **Vasárnapi Esperanto Tanfolyam.** Többek kívánságára, kik az esti előadásokon nem vehetnek részt az Amika Rondo Esperantista, vasárnapi tanfolyamot nyit. Beiratkozni lehet csütörtök és péntek este 7^{1/2}—9-ig a református iskolában (Ustavka ul. 9.) és a megnyitás napján e hó 25-én vasárnap d. e. 10—12-ig. Az előadások minden vasárnap d. e. fél 10-től fél 12-ig fognak tartani. A tanfolyam kéthónapos lesz. Beiratási díj 25 Din; a tanítás ingyenes.

— **Tűzvizsgálat a temerini Ditrich féle malomban.** Megirtuk, hogy a múlt héten leégett Ditrich Ádám malma Temerinben. Ma ki száll Temerinbe egy törvényszéki bizottság, amelynek tagjai Skreblyin Ivan: vizsgálóbíró, Vukovojac Zsarko államügyész és Polit György noviszádi tűzoltóparancsnok, hogy megállapítsák a tűz okát.

— **Ma kezdik tárgyalni az iglai emberhusárusítók bűnperét.** Prágából jelentik: A csehországi Iglauiban csütörtökön kezdik meg annak a szenzációs bűnpernek a tárgyalását, amelynek vádlottjai hét férfi és egy nő, az ügyészi vádirat szerint nyolc bebizonyított és esetleg még ennél is több gyilkosságot követtek el. Az elvetemült gyilkosok lemészárolt áldozataik húsát felvagdalták és elárusították. Egy iglai cipész műhelyében felhalmozva tárták nagy csomó emberi húst. A vádlottak életkora harminc és hatvanhat év között változik.

— **Mészárosok küldöttsége a polgármesternél.** A noviszádi hentesek és mészárosok háromtagú küldöttsége kereste fel tegnap dr. Milovanovic Milán polgármestert és előadták sérelmeiket. Noviszadon szokássá vált az utóbb időben, hogy iparigazolvánnyal nem bíró egyének sertéseket vágnak állatorvosi vizsga nélkül és így olcsóbban adhatják el a húst, mint a hentesek. Ezenkívül még azt is felpanaszolták, hogy az adókievítő bizottságban nincsenek képviselve. A polgármester meghallgatta a hentesek és mészárosok panaszait és azt válaszolta nekik, hogy foglalják memorandumba kéréseiket, ezt három napon belül adják át neki és ő illetékes helyeken el fog járni ügyükben.

A magyarság ügyének lesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DÉLBÁCSKA“-ra!

Művész kiemelék . VAJDA .

levelező lapok — fényképnagyítások leszállított **fényképműtermében** árban 2054-1-2 készülnek.

Egészséges gyomornak is használ

Agmandi

keserűvíz. Kötő étvágyat, nagyszerű közérzetet és munkakedvet jelent.

Ptéh sparherdek, dobkályhák

nagy raktár, vaskereskedők részére legolcsóbban szállít

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Željeznicka ul. 38.

Apolló okt. 21-én

A meg nem értett asszony

Modern társadalmi dráma a magasabb körökből 6 felvonásban.

Főszereplők:

Corinne Griffith és Milton Lills.

Péntektől—Vasárnapig

Emil Jannings nagy mesterműve

Az utolsó ember

SPORT

Beocsin megóvta a vasárnapi mérkőzést

Az elmúlt vasárnap Petrovaradinban mérkőzött a Beocsini SC csapata a másodosztályú bajnokságért. A mérkőzést, mint ismeretes a petrovaradini Gradjanski nyerte meg 4:3 arányban. A beocsiniek most megóvták a mérkőzést azzal az indokolással, hogy a kapukon nem volt háló és így megtörtént az az eset, hogy a felebbezés szerint senki és így a bírő sem tudta megállapítani, hogy a labda gólbá ment-e, vagy a kapu mellé került a lövés. Ez a helyzet a második és a negyedik gól elbírálásánál állott elő.

A szabályok szigorú alkalmazásával a beocsiniek felebbezése jogos, mert a szabályok előírják, hogy bajnoki mérkőzésekre a kapukat hálóval kell felszerelni. Ez a felebbezés alkalmat ad arra, hogy a kerület kissé megszükitse azokat az engedményeket, amelyeket eddig többé-kevésbé jogos indokok alapján hallgatólagosan megadott az egyesületeknek. Egész biztos, hogy Petrovaradinban elő tudják teremteni azt a néhány négyzetméternyi hálót, ami a kapukra szükséges, de ha senki sem ösztökéli őket erre hosszú évek múlva is háló nélkül fognak játszani s ezzel számtalan-szor alkalmat adnak az ittenihez hasonló felebbezésre.

Ma este atlétikai értekezlet lesz. Az atlétikai egyetemesi bizottság felállítása érdekében megalakult bizottság ma este fél kilenckor ülésre gyűl össze az Elitében. A gyűlésnek most már adminisztrációs jellege is lesz, mert a becskeréki atlétikai szövetség engedélye és utmutatása alapján a tisztikar megalakítására teszik meg az előkészületeket.

SZÍNHÁZ

„Süt a nap” — Adán

Ha Zilahy Lajos esetleg 15 évvel ezelőtt írja meg ezt a bájos szindarabot, bizonyosan „Népszínmű” nevet ad neki. Így azonban „Életkép” leti, a szó legvalóbb értelmében. — Nemes, erkölcsi felfogásában és tanúságaiban kifogástalan darab, értékes, jóeső oázis, a „moderne” erotikummal aszaló Szaharaja közt. Benne jellegzetes, egészséges falusi élet tárul elénk, a fehér házacsákban még ártatlan, háborus rafinációtól meg nem mételyezett lelkek élete. — A hivatásának élő „Tiszteletes”, — a nyolc gyermekes „tanító”-család, a „póstamesterné” familiája, „Sámsonék” és a „forgalmista”, minden jóért lelkesülni kész együttest állítanak elénk, olyan személyeket, kiknek apró-cseprű hibáiból keveredik ugyan egy-egy kis bonyodalom, de akik között mégis csak „süt a nap.”

A darab tulajdonképeni alapeszméjét nemcsak kiérezzük világosan, de miután az egyszerű föld emberének, Vitéz Sámson Mihálynak házassága a Tiszteletes leányával, valóra vált, — a „tanító” kategorikusan ki is fejezi azt, az öreg „Tekintetesasszonnyal” való végső párbeszédében: „Az idő ekéje felszántott minket; felül kerültek, kik alul voltak, — és kik felül voltunk, alulra jutottunk az élet ugarán, — és most vegyülünk össze.” — A föld egyszerűbb polgárembere becsületes és vitézi erényeivel kiérdemelte a háboru után az intelligens családba való beházasodást. És ez a vegyülés mindkét részt nemesíti, az élet viharával szemben ellenállóbbá teszi.

A darab ujszerű fordulatossága magával hozza, hogy megkülönböztetetten eleven lendület keretesse és hogy az érzelmeknek óriási skáláját kelljen benne megjátszani. — Az adai

Róm. Kath. Nőegylet rendezésében mindakét kivánalomból kiválóra vizsgázott az adai műkedvelő gárda, zsufolt ház előtt okt. 18.-án, Persze, ahol a színlap fejiécén Mayerné, Ugri és Kőszegi nevek szerepelnek, — nem is lehet az másként, — ha dr. Burtikné a rendező.

A női főszerepben Mayer Józsefné ezuttal mint vigjáték-primadonna mutatkozott be, feledhetetlen játékkal. Eddigélé őt inkább mint drámai hősnőt ismerte a neki mindig hálás publikum. De most, mint „Sáriká”-nak, alkalma volt teljes sokoldalúságát bemutatni. A műkedvelők között örökös érték ő: olyan, mint a drágakő, melyet bármerre fordítanak, más-más színben, de — ragyog!

Ugyanezt kell megállapítanunk „Sámson Mihály” alakítójáról, Kőszegi P. Jenőről is, ki nek valóban Sámsoni része volt a darab teljes sikerre vitelében. Egyébként kettős szerepet is vállalt, de joggal, mert az „Örnagy” eleganciájára is leginkább őt predestinálta katonás alakja és tudása. Természetes otthonossága a színpadon, és a néma részekben különösen kitűnő arcjátéka oly erőssége, mely benne első megjelenésre elárulta az iskolázott színművészt.

Derűs kacaj és taps kísérte a csupa-ideig „Postásmesterné” minden jelenetét, akit Ugri Irén nagyon temperamentumosan reprodukált.

A „Tiszteletes” és özevgy anyjának szerepe szintén teljes ismerést szerzett Komlós Nándornak és Árpásy Macának, kiknek átvért, természetes alakítása teljesen otthonossá tette a nézőt, nemcsak a Tiszteletesék házatáján, ahová szívesen bekarósztontenénk bármikor, mert megértő jóakarát és eszes jótanács fogadott mindenkit, — hanem falujokban is, melyben élni a sok szülői gondok között is kellemes.

A szép drámai szende: Vojacsek Mariska ezuttal temperamentumának kevésbé megfelelő feladatot oldott meg az affektáló „Jolánka” szerepében, bravurosán emelve „Póstamesterné mamája” sikerét. — Marit, a fiatal parasztnyecskeket a tehetséges festőnövendék, Vass Matildka játszotta meg, jellegzetes, szép alakítással, mely művészt hajlamait itt is elárulta.

A sok gyermekes, sok gondú, mégis boldog „tanító” szerepe, a legöregebb műkedvelőnek, Horváth Andrásnak kezében volt a leginkább biztosított helyen, ki egyébként is, a privát életben is sok gyermekes, sok gondú, mégis boldog családapa. — A csupa jószív „tanítóné” Zsubori Irénkében, az öreg Sámsonné meg Mihalek Böskében talált méltó reprezentánsra. — A másik Zsubori leány, Rózsika ugyilátszik új csillag lesz az adai műkedvelő színjátszás egén. Mint a „Panyé Juhász” leánya, rövid szerepében is magával ragadta a közönséget. — A műkedvelő gárda két régi kiválósága, hősszerelmese és bonvivantja: Kádár Laci és Lóczy Laci teljesen elemükben voltak a „Forgalmista” és a gazdag „Panyé Juhász” alakításában. — Zsubori Gyula „harangozó”-ja és Nagy Laci „Laji cigány”-a feledhetetlen kedélyes pillanatokat szereztek a közönségnek.

Ha a „tanító-gyerekek” okos dolgait is ki akarnánk tártani, színjátszó erejük részarányában, egész tömegét említhetnénk momentumoknak, melyek azt mutatták, hogy az adai „Rákosi Szidi”-nek, dr. Burtik Győzőnének keze alatt néhány éven belül nevesek lesznek ők is mind, hogy az adai közönség még a jövőben is sokszor gyönyörködhetik majd hasonló magas nivóju előadásokban és a Kath. Nőegylet rendező-elnöknőjének jótékony keze által a téli hidegben is, ezentul is még sok szegényre „süt a nap!”

A Nemzeti Színház műsora:

Csütörtök: Három egyfelvonásos.

Péntek: A testőr.

Szombat: A gésák (előszőr).

Vasárnap d. u.: A testőr.

este: Csárdáskirálynő.

Hétfő: A gésák.

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

A Morgan cég kölcsönt kínál a vojvodinai városoknak

A vojvodinai városok szövetségének választmánya tanulmányozza a városok autonomiájáról szóló törvényt

A vojvodinai városok szövetségének mai választmányi ülésén — mint azt jelentettük — főleg a városok amerikai kölcsönével foglalkoznak. Eddig csak a newyorki I. Richards bankházzal folytatott tárgyalást dr. Morgan Vladimir pancsevói főispán-polgármester és a bank bécsi megbízottja Noviszadra isjön, hogy itt tárgyaljon a vajdasági városok megbízottjaival.

Tegnap újabb ajánlat érkezett a vojvodinai városok amerikai kölcsöne ügyében. Az I. P. Morgan amerikai bankház jugoszláviai megbízottja tegnap levelet intézett dr. Milovánovics Milán polgármesterhez amelyben bejelentette, hogy a Morgan cég hajlandó a vajdasági városoknak kölcsönt nyújtani. A cég ajánlata rövidesen meg fog érkezni és ezért arra kérte a polgármestert, hogy halasszák el egyelőre a

vojvodinai városok amerikai kölcsönének tárgyalását.

A polgármester ezt a levelet a vojvodinai városok szövetségének mai választmányi ülése elé fogja terjeszteni és ez alkalommal fognak dönteni arról, hogy megvárják-e a Morgan cég ajánlatát vagy pedig ennek bevétele nélkül tárgyalnak I. Starkkal a Richard cég megbízottjával. Miután az I. P. Morgan bankház megbízotta kedvezőbb feltételeket ígér, mint amilyeneket a Richard cég ajánlott, valószínű, hogy ma még nem fognak dönteni az amerikai kölcsön ügyében.

A mai választmányi ülésen tanulmányozni fogják a városok autonomiájáról szóló törvényjavaslatot is és megteszik arra vonatkozó észrevételeiket, amit eljuttatnak a belügyminiszterhez.

A lengyel sajtó a locarnói konferenciáról

Varsó, október 21. A varsói sajtó beható fejtegetéseket szentelt a locarnói értekezletnek. A szerződés horderejének megállapításával kapcsolatban a lapok egyhangulag elismerik azoknak a kölcsönös engedményeknek a fontosságát, amelyeket az európai hatalmak tettek a béke fenntartása és stabilizálása érdekében. A Kurjer Polski ezeket írja: Távolállunk attól, hogy Locarnót úgy tekintsük, mint Lengyelország győzelmét Németország felett, ennek ellenére bizonyos, hogy amikor a locarnói szerződések megenghitték Lengyelország viszonyát nyugati szomszédjával szemben, ugyanakkor megerősítették az ország nemzetközi helyzetét. Lengyelország senkit sem győzött le Locarnóban, de diadalmasan került ki abból a megpróbáltatásból, amelyet az európai biztonsági válság jelentett. A Gazeta Poranna Warsawska megállapítja, hogy a locarnói egyezmények Franciaország, Németország és a többi állam széleskörű engedményeinek alapján épültek fel. Az a békülékeny szellem, amely Locarnóban uralkodott, Európa kinos gazdasági

helyzetének volt az eredménye. Közrejátszott abban Amerikának az az álláspontja is, hogy pénzügyi támogatását Európa megbékülésétől tette függővé.

A Kurjer Poranny szerint a lengyel politikának haladéktalanul rá kell lépnie a nemzetek békés együttműködésének arra az útjára, amelyet az angol külügyminiszter jelölt ki. A lap reméli, hogy az angol külügyminiszter, aki Locarnóban annyi érdeket tudott egymással kiegyeztetni, örködni is tud majd azon, hogy a Locarnóban hozott áldozatok ne legyenek hiábavalók, és Nyugateurópa és Középeurópa állapotának közös megegyezéssel megállapított rendjét tiszteletben tartásák.

A Kurjer Warsawski a német szellemre és a történelmi tapasztalatokra hivatkozva úgy vélekedik, hogy Locarnó ugyan nem fogja csilapítani Németország étvágyát, csupán arra tanítja meg, hogy amit nem érhet el háborus uton, azt a diplomácia, pénzügyi és gazdasági erőfeszítés útján keresse.

(§) **Drága mulatozás.** Sirozenko Andrija a petrovaradini katonai villamostelep főnöke e hó elsején Petrovaradinban a Beograd kávéházban mulatott Guzsvári Cecilia cselédeleánnyal. Petrovaradinból Noviszadra jöttek, ahol éjjel 2 óráig mulattak, majd visszamentek Petrovaradinba. Mikor Sirozenko reggel kijőzött, észrevette, hogy tárcája 2260 dinár tartalmával együtt eltűnt. Feljelentésére a novisadi rendőrség letartóztatta Guzsvári Ceciliát és beszállította a novisadi ügyészségi fogházba. A letartóztatott tagadja, hogy ellopta volna a pénzt.

(§) **Léderer Gusztáv kegyelmi kérvényének sorsa.** Budapestről jelentik: Léderer Gusztáv kegyelmi kérvényében még nem történt döntés, mert még nem terjesztették a kormányzó elé. A hadbírósg felfogása szerint ugya is Léderer életét addig nem lehet kioltani, amíg a felesége és bűntársai perét illetőleg jogerős ítélet nincs. Megtörténhetik, hogy a fellebbviteli tárgyalásokon olyan fordulat következik be, amely új adatokat vet fel a Léderer féle bűntényben, és ennek folytán Léderert újból ki kellene hallgatni.

(§) **Elhalasztott tárgyalások.** A novisadi törvényszék Gomirac büntető tanácsa tegnap két ügyben tüzte ki a főtárgyalást, de mind a kettőt el kellett halasztani. Az első tárgyaláson Mutibarics Gyura 30 éves bebecsi rendőrőrmester, Petrov Vljajko 25 éves bebecsi rendőr és Stákiics Lázár 36 éves bebecsi asztalos voltak a vádlottak, azért mert ez év február 9-én Mutibarics Gyura puskájával egy oldalba vágta Stákiicsot, hogy annak bordája eltörtött, Petrovot azért, mert fogta Stákiicsot, hogy Mutibarics üthesse. Stákiics azonban betörtött bordával is kést rántott és megszurta Mutiharics rendőrőrmestert. Stákiics Lázár nem jelent meg a tegnapi tárgyaláson, amit ezért el kellett halasztani. — A másik ügyben Horváth Albert srbobráni béres volt a vádlott, aki múlt év szeptember 14-én vasvillával úgy vágta fejbe Slehonya György bérestársát, hogy az egyik fülére megsiketült és azóta dadog! Horváth Albert nem jelent meg a tegnapi tárgyaláson, ezért azt el kellett halasztani.

Okt. 21	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.21	—	—	177.75
Zürich	—	1087.50	1091.50	1926.50
Newyork	519.25	56.325	56.50	—
London	25.13	273.05	273.40	484.25
Páris	22.975	249.—	251.—	441.50
Milano	20.72	225.75	226.—	399.75
Prága	15.40	167.25	167.3/8	296.25
Berlin	123.60	1343.—	1343.50	2380.—
Budapest	72.80	789.—	—	14.—
Brüsszel	23.70	258.—	261.—	456.—
Bécs	73.15	793.—	796.—	14.1/8
Bukarest	2.50	26.75	—	—
Amsterdam	208.70	—	—	4020.—
Szófia	3.80	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	6.95	41.50	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 október 21, 5 óra

Bécs	795.—	Prága	—
Páris	250.—	Zürich	1087.50
Milano	226.—	London	273.20
Newyork	56.25	Budapest	—

Irányzat: mind áru, csendes

Zagrebi tőzsde

1925 október 21, 5 óra

Bécs	796.—	Prága	167.5/8
Páris	250.—	Zürich	1087.—
Milano	226.—	London	273.75
Newyork	56.40	Budapest	—

Irányzat: mind áru, csendes

Chicagol terménnytőzsde

1925 október 21. 10 óra

December	146.75	December	75.3/8
május 1926	143.3/8	május 1926	79.75
Julius	126.50	Julius	—

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménnytőzsde

1925 október 21. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, Sombor vidéki
kötés 250.—, 200 mm

Árpa

bácskai 66, d. k. kötés 157.50, 300 mm

Tengeri

bácskai duplikát kassza kötés 175.—, 200 mm
bácskai uj, d. k. kötés 105.—, 200 mm
bánáti duplikát kassza . kötés 164.—, 800 mm
bánáti uj, I. d. k. kötés 107.—, 500 mm
bánáti uj, III-IV, duani hajó r. k. kötés 137.50, 1000 mm
szerémi száritott d. k. kötés 160.—, 100 mm

Buzaliszt

bácskai nullás g. d. k. kínálat 400.—, 200 mm
bácskai 2.sz.kenyér d.k. kínálat 350.—, 200 mm
bácskai 5.sz.kenyér d.k. kínálat 300.—, kötés 200.—, 100 mm
bácskai kenyér, 80 / , X—XI, Subotica kötés 305.—, 500 mm
bácskai 6.sz.kenyér d.k.kereslet 240.—, kötés 240.—, 600 mm

Bab

bácskai fehér, 3-4% kötés 200.—, 200 mm
Irányzat: változatlan

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 10-én reggel	—	—	200
Október 11-én	—	—	190
Október 12-én	—	—	178
Október 13-án	—	—	170
Október 14-én	—	—	165
Október 15-én	—	—	160
Október 16-án	—	—	155
Október 17-én	—	—	150
Október 18-án	—	—	148
Október 19-én	—	—	146
Október 20-án	—	—	141
Október 21-én	—	—	138

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Egy fodrász-üzlet

betegség miatt azonnal eladó.
Cím a kiadóban.

2011-1-3

APRÓ HIRDETÉSEK

Allandó SOFFÓR iskola. Beiratkozni lehet naponta Pesenjanski Józsefnél Novisad, Magyar-utca 53. 1610-1-6

RETORTA FASZENET és TŰZIFAT a jani Hubert Lajos, a teslici iparművek vezérképviselője Novisad. Postafiók 25. 1-0

UJ VILLA készpénzért eladó. Beköltözhető 1925. nov. 1-en. Ertesítés kapható a Temerini ut 115. sz. a kereskedésben. Közvetítők nem díjaztatnak. 2050-1-3

SZERB NYELVOKTATÁS, kipróbált módszer szerint tanítónő által, mérsekelt díjazás mellett. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalba. 1957-1-7

MOZGÓ PÁLINKAFOZÓ ŰSTÖK Vasa Maločić művésznél, Novi Sad, Kisačka ul. 32. bérelhetők ki. 1-12

FEHÉRNEMŰ és felsőruha VARRÓNÓ, elsőrendű munkaerő, jobb hazakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2048-1-2

HIRDETÉSEK

ELADÓ

3 szoba butor, egy hálószoba, egy ebédlő, egy őrisháló, luszter, szőnyeg, konyhaberendezés stb. házikellékek.

Az összes butor elsőrendű és jó állapotban van.

Érdeklődni lehet a lakónál Novi Sad, Zmaj Jovanićeva ul. 13. 1-3

A legjobb minőségű falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66
1636 Telefon 534. 1-0

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Postafiók szám 75

818-0

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy prima chamote anyagból készült **cserépkályháim**

vannak, melyeket olcsó áron eladok. Kiváló tisztelettel

KRIŽAN JÁNOS, kályhás-mester
2039 Bačka Petrovac. 1-3

Ideális fekvésű szanatóriumnak vagy gyárnak

alkalmas, a Sztari-Szivaczi vasuti állomástól száz méter távolságra 2805 □-ól térfogatu fenyves, gyümölcsös és szőlő, ózondus, pormentes levegővel a Telecskai-fensíkon, 5 szobás házzal, ártézi kuttal, cisternával, méhes és tyuk-házzal prima tégiából, 2 nagy, 1 kisebb pincével és egyéb mellékkeliségekkel

eladó.

Ertesítést ad a tulajdonos ugyanott. Közvetítők nem díjaztatnak. 1946-1-3

Két szoba konyhás lakás

azonnalra kiadó

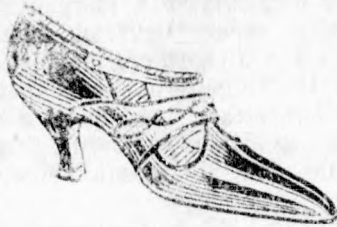
Deakova (Árpád) utca 21.

2083-1

KOMLÓOSZLOP

1997

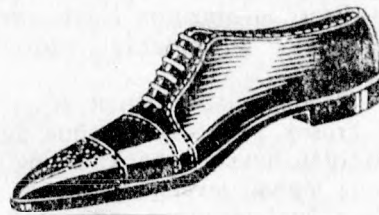
elsőrendű száraz 1923-24. évi vágású sárga akácfa, homokon termett, kapható minden vas-**SZEMZŐ BÉLA, SUBOTICA** Brozova u. 2. tagságban **Telefon: 268.**

MOCKO I DRUG

NOVI SAD
Omaljev prolaz.

Készíti a legszebb és legjobb cipőket. Legujabb bál cipők, Brokat és lack Fantasiak a legszebb s legjobb kivitelben

Tekintse meg mintaraktárunkat!

Egy ügyes fiu

hentes inasnak

teljes ellátással felvétetik

Dániel András hentes-mesternél,
Dudarska (Epres) u. 51. szám.
2019-1-2

4 voltos

ARKKUMULÁTORT

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cim a kiadóhivatalban.

1-3

Páncélszekrény

nagyobb alaku **azonnal eladó.** Cim: „Bácsmegeyi Napló” fiókiadóhivatalában, Wilson trg 7. Telefon 580.

2076-1-2

Díjtanul közvetítünk Önnek

tisztviselőt, segédet, soffórt,
vagy bármilyen alkalmazottat „Jugokomercia” állasközvetítő, Parnogmlina ul. 10.

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintéző.

Vojvodjanska Trgovalčka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

Szabó szalon áthelyezés.

Ertesitem t. üzletfeleimet és a közönséget, hogy az eddigi Futaki u. 12. sz. a. szabószalonomat **városháza melletti átjáróházba**

(Omaljev prolaz) a Mocko cipész-műhely felett az emeletre helyeztem át. Ezuttal is minden törekvésem odairányul, hogy a közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégítem. Tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak kedvező részletfizetési feltételek mellett dolgozom. Nagy választék mindennemű angol szövetekben. További szives pártfogást kér tisztelettel

Hoffmann Fülöp, férfi szabó.

2053-1-2

AKÁCFA KOMLÓRUDAKAT

7 és 8 méterest, mindentéle vastagságban, franko waggon India és franko erdő, Indijánál, eladnak:

Holzindustrie Gesellschaft és Wolf Samu és Fia cégek, Novisad.